

Факультет дошкільної освіти
Кафедра теорії і методики дошкільної освіти

Моніторинг якості освітнього процесу в ЗДО

2023-2024 н.р.

Для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійні програми Дошкільна освіта; Дошкільна освіта. та початкова освіта денної/заочної форм навчання.
Вибіркова навчальна дисципліна

Викладач: к.пед.н., доц. Куліш Інна Дмитрівна
Email: kulisinna69@gmail.com

Кількість часу на вивчення

Кредитів	4
Лекцій	12
Практичних занять	10
Лабораторні заняття	
Самостійна робота студента	68
Форма контролю	Залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методологія і методи вимірювання та моніторингу якості освіти в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах. Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення дисципліни ґрунтується на засвоєнні студентами філософії, педагогіки, загальної та вікової психології, основ наукових досліджень. Теоретичним підґрунтям курсу є: наукознавство, філософія, філософія науки, педагогіка, психологія, соціологія, статистика.

Складовими елементами є загальні основи наукознавства, методологія і методи науково-дослідної роботи в галузі педагогіки та психології, методика організації моніторингу якості освіти в загальноосвітньому та вищому навчальному закладі

Метою навчальної дисципліни є формування компетентностей майбутніх педагогічних працівників з питань організації і проведення педагогічних вимірювань і моніторингу якості освітньої діяльності.

Завдання курсу:

- ◆ Розвиток у майбутніх вихователів і методистів компетентності щодо моніторингової діяльності в сфері освіти.
- ◆ Озброєння студентів знаннями методології та методики педагогічних вимірювань та моніторингу якості освітньої діяльності.
- ◆ Формування практичних навичок і вмій розробки програми, організації та проведення педагогічних вимірювань і моніторингу якості освіти в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах з використанням тестових технологій.

У результаті вивчення дисципліни студент набуває загальні і фахові компетентності

Загальні компетентності:

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-10. Здатність розробляти і реалізовувати дослідницькі та інноваційні проекти у сфері дошкільної освіти.

По закінченні вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти такими **програмними результатами навчання (ПРН):**

ПРН -2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу;

ПРН-4 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності;

ПРН-8 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень;

ПРН-9 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

Після вивчення навчальної дисципліни в здобувачів освіти мають бути сформовані такі **результати навчання:**

Знати:

◆ понятійно-категоріальний науковий апарат педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти;

◆ методологію та методи здійснення педагогічних вимірювань і моніторингу якості освіти в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах;

◆ вимоги до конструювання вимірювальних процедур з використанням тестових технологій та особливості комп'ютерного тестування.

Вміти

◆ аналізувати, узагальнювати та впроваджувати передовий педагогічний досвід у здійсненні педагогічних вимірювань і моніторингу якості освіти в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах;

◆ створювати інформаційно-комунікаційне забезпечення курсу.

◆ забезпечувати міждисциплінарні зв'язки курсу з іншими дисциплінами.;

◆ визначати об'єкт педагогічного вимірювання;

◆ добирати процедури педагогічного вимірювання, адекватні його об'єкту;

◆ планувати й проводити моніторингові процедури;

◆ використовувати на практиці тестові завдання різних форм;

◆ обробляти й інтерпретувати результати педагогічних вимірювань.

Організація навчання

Види занять. *Лекція*, передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Під час проведення лекційних занять розглядаються теоретичні питання кожної конкретної теми. При підготовці до таких занять студенти опрацьовують науково-методичну літературу, фахову періодику та першоджерела, встановлюють міждисциплінарні зв'язки, набуваючи науково-теоретичних знань. Протягом лекції використовуються запитання, метою яких є з'ясування рівня готовності здобувачів до сприйняття наступного матеріалу та активізації пізнавальної діяльності. На заняттях використовуються лекції-презентації, що створюються за допомогою програми Microsoft Power Point.

Лекція у форматі он-лайн передбачає, що здобувачі отримують інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку у синхронному режимі за допомогою Інтернет ресурсу Zoom (здобувачі отримують інформацію від лектора, з можливістю ставити йому запитання в реальному часі, або у вигляді проблемного обговорення. Лекційний матеріал тем курсу розміщений на платформі «Google classroom» та доступний для здобувачів.

Перелік тем *практичної роботи* визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Зміст практичного заняття: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачем; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, - розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані здобувачем за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Практичне заняття у дистанційному режимі може відбуватися у режимі відео-конференцій із використанням інтернет ресурсу Zoom та за допомогою платформи «Google classroom». Під час проведення практичних занять у дистанційному режимі комунікація між здобувачами та лектором передбачатиме обговорення теми, проблемного питання, проведення дискусії тощо.

Самостійна робота студента (СРС) – це самостійна діяльність-учіння студента, що здійснюється за завданням й під контролем викладача, але без особистої його участі, спрямована на формування самостійності, розвиток креативних якостей особистості. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни та містить завдання різного типу, як: підготовка теоретичних питань; виконання практичних завдань; конспектування першоджерел; виконання індивідуальних (професійно-орієнтованих) завдань; підготовка до підсумкових модульних робіт; підготовка до екзамену.

Організація *самостійної роботи в умовах дистанційної освіти* здійснюється із використанням інтернет ресурсу Zoom та за допомогою платформи «Google classroom», де представлений перелік завдань. від реферування першоджерел, підготовки повідомлень і виконання вправ, розв'язування творчих завдань – моделювання ситуацій, підготовка презентацій тощо.

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

- відвідувати лекції та практичні заняття;
- виконувати практичні і лабораторні завдання, передбачені в планах практичних занять;
- брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань, тестування тощо;
 - аргументовано відстоювати власну думку з теми заняття, якщо вона не збігається з думкою викладача;
 - самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня;
 - виконувати завдання тематичного контролю, брати участь у підсумковому тестуванні;
 - у разі потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом навчальної дисципліни;
 - у випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем;
 - вчасно складати відповідні теми;
 - дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда); **наочні** (ілюстрування за допомогою електронного опорного конспекту); **практико-теоретичні** (вправи, моделювання життєвих ситуацій); **стимулювання навчальної діяльності** (навчальної дискусії, опори на життєвий досвід здобувачів, розв'язання проблемних ситуацій, інформаційно-комунікаційні, дедуктивні); **методи контролю і самоконтролю:** усного контролю, письмового контролю, метод тестового контролю.

Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, проектор); програмне (Microsoft Office: PowerPoint, Word); наочність (презентації у форматі PowerPoint).

Здобувач вищої освіти має право на визнання результатів навчання (умінь, компетентностей) у неформальній освіті, які поширюються на нормативні та вибіркові компоненти, що за тематикою та змістом відповідають як навчальній дисципліні загалом, так і її окремим розділам, темам, індивідуальним завданням, які передбачені робочою програмою (силабусом) навчальної дисципліни (Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті <http://gnpu.edu.ua/images/dokumenty/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BD%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%83%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83.pdf>)

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Теми лекцій	
1	Науково-теоретичні основи моніторингу якості освіти (2 год)
2	.Структурні компоненти якості освіти. (2 год)
3	Міжнародні моніторингові порівняльні дослідження якості освіти(2 год)
4	Національні системи моніторингу якості освіти(2 год)
5	Вимоги до організації та здійснення моніторингу якості освітньої діяльності у загальнонавчальних закладах. (2 год)
6	Методи та прийоми моніторингу якості освітньої діяльності навчального закладу. (2 год)
Теми практичних робіт	
1	Національні системи оцінювання і моніторингу якості початкової освіти (міжнародний досвід: підходи та реалізація).
2	Забезпечення об'єктивності національних систем моніторингу якості освіти
3	Міжнародні порівняльні дослідження якості освіти як інструмент удосконалення національних освітніх систем
4	Показники якості системи освіти України
5	Моніторинг навчальних досягнень дітей.

Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Зокрема, самостійна робота студентів із зазначеної дисципліни передбачає:

- 1) поглиблене вивчення окремих тем/питань, що передбачені програмою;

- 2) поглиблене вивчення літератури на певну тему та пошук додаткової інформації;
- 3) систематизацію вивченого матеріалу;
- 4) виконання вправ і завдань;
- 5) виразне читання художніх творів різних жанрів перед аудиторією /відеозапис виразного читання художніх творів для дітей.

Визначення підсумкової оцінки здійснюється за таким алгоритмом:

Розрахунок середньоарифметичної оцінки з кожного виду роботи за національною шкалою (O_i):

$$O_1 = (4+5+4+4+4+5+5+4+5+5+4+4+5)/12 = 4,8$$

$$O_2 = (4+4)/2 = 4$$

$$O_3 = 5/1 = 5,00$$

Визначення середньозваженого бала (C_{δ}) з кожного виду робіт за прийнятими ваговими коефіцієнтами. У нашому випадку для першого варіанту це: $BK_1 = 0,5$; $BK_2 = 0,2$; $BK_3 = 0,2$;

$$C_{\delta 1} = O_1 * BK_1 = 4,8 * 0,6 = 2,88;$$

$$C_{\delta 2} = O_2 * BK_2 = 4 * 0,2 = 0,8$$

$$C_{\delta 3} = O_3 * BK_3 = 5 * 0,2 = 1,00$$

Визначення середньозваженого бала за усіма видами робіт з дисципліни:

$$C_{\delta} = C_{\delta 1} + C_{\delta 2} + C_{\delta 3} = 2,88 + 0,8 + 1,00 = 4,68$$

Ваговий коефіцієнт курсового проекту (роботи) дорівнює 1.

Визначення за таблицею підсумкової оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS:

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Національна оцінка	
1	2	3	
A	4,51-5,00	5	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	4,01-4,5	4	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
C	3,5-4,0	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	2,83-3,43	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	2,51-2,75	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
FX	2,00-2,5	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів з дисципліни

Критерії оцінювання усних відповідей

Враховується:

- характер засвоєння матеріалу: обсяг, повнота, правильність та точність знань, рівень осмислення, міцність засвоєння, систематизованість, навички та вміння засвоювати вивчене на практиці в типових та змінених ситуаціях;
- якість відповіді: обґрунтованість, логічність, послідовність викладу, ступінь самостійності в судженнях, культура мовлення;
- вміння узагальнювати, виокремлювати, порівнювати, якість виконання роботи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вимірювання в освіті: Підручник / За редакцією О.В. Авраменко.– Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. – 360 с.
2. Качалова Л.П. Педагогический мониторинг: Процессы интеграции психолого-педагогических знаний будущего учителя // Стандарты и мониторинг в образовании. – 1999. – №6. – С. 31–34.
3. Локшина О.І. Моніторинг якості освіти: світовий досвід //Київ: Педагогіка і психологія, №1 (XXXVIII)'03. - С. 108-116.
4. Михайличев Е.А. К понятийному аппарату педагогической диагностики // ж-л «Педагогическая диагностика», 2014.
5. Моніторинг стандартів освіти / За ред. А.Тайджмана і Т.Н.Послтвейта.- Львів: Літопис, 2013.
6. Моніторинг стандартів освіти/За ред. Лльберта Тайджмана і Т.Невілла Послтвейта. — Львів: Літопис, 2013. - 328 с.
7. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи/ За заг. ред. О.І. Локшиної – К.: К.І.С, 2014. –128 с.
8. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідність. Наукове видання / Я.Я.Болюбаш, І.Є.Булах, М.Р.Мруга, І.В.Філончук.– К.: Майстер-клас, 2017.– 272 с.